

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quid sit sigillum, & qualis eius obligatio. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

PUNCTUM XIX.

De sigillo confessionis.

§. I.

Quid sit sigillum, & qualis eius obligatio.

1. Unde dicatur sigillum, & quid sit.
2. Qualiter peccet violans sigillum.
3. Nullo casu violare licet.
4. Etiam ob manifestandum proprium peccatum.
5. Neque post mortem penitentis.
6. Ex sola facultate penitentis violari sigillum potest.
7. Debet esse expressa, nec sufficit presumpta.
8. Item, debet esse spontanea.
9. Renocari potest semel concessa.
10. Verbo concedi potest, neque est scriptura necessaria.
11. Qualiter se defendat Sacerdos accusatus de sigilli violatione.
12. Obligatio seruandi sigillum non admittit leuitate materia.
13. Nulla sunt poena ipso iure impoita violantibus sigillum.
14. Quis sit iudex huius delicti.

1. Sigillum est obligatio non manifestandi ea, quae in confessione cognita sunt. Desumpta est hac vox per metaphoram ex sigillo litterarum, quae eo durante, nec legi, nec aperiri possunt.

2. Ad seruandum sigillum obligat; tum iustitia, ne aliena peccata reuelentur, tum fidelitas, ob tacitam promissionem non reuelandi, quae sub ea conditione dicta, & accepta sunt, tum religio, ne sacramenti institutioni aliquo modo derogetur. Quocirca violans sigillum, & contra fidelitatem, & iustitiam, & contra religionem delinquit, sicuti bene docent Suar. tom. 4. de penitent. disput. 33. sect. 1. Coninch. disput. 9. dub. 1. in princ. Fagund. de secundo Eccles. praecip. lib. 6. cap. 1. nu. 2. & 6. Bonac. disp. 5. de Sacram. Penitent. q. 6. sect. 5. pun. 1. n. 4. & alij apud ipsos.

3. Haec obligatio, quatenus ex religione oritur, ita strictissima est, ut nullo casu, quantumvis grauissimo, siue boni consequendi, siue mali vitandi, absque voluntate penitentis cessare possit, vti ex communi sententia tradunt Suar. dicta disput. 33. sect. 2. Nauar. cap. 8. num. 2. Layman. l. 5. sum. tract. 6. cap. 14. Fagundez. cap. 1. num. 7. & colligitur ex cap. Sacerdos. de penitent. disp. 6. & cap. Omnis vtriusque sexus. de penit. & remissionib. Etenim, ut ex perpetuo usu, & traditione Ecclesiae constat, Christus Dominus hoc sacramentum instituens praecipit, ne ob vllam causam ibi cognita manifestentur, ut hac ratione Sacramentum, neque odiosum, neque onerosum redderetur.

4. Hanc doctrinam aliqui Doctores, inter quos est Domin. Soto in 4. disp. 18. quest. 4. art. 5. vers. Occurrunt. & lib. de regendo secreto, quest. 4. concl. 3. limitant ne procedat in casu, quo sacerdos suum peccatum explicare non possit absque manifestatione peccati penitentis in confessione auditi: quia eo casu duo praecipia concurrunt, & vtrumque diuinum; alterum de integritate confessionis; alterum de seruando sigillo. At praecipium de integritate confessionis strictius videtur obligare, quam praecipium de sigillo seruando: quia praecipium de integritate confessionis in gratiam Sacramenti, & integritatem illius iudicij appositum est; praecipium vero de sigillo seruando in gratiam penitentis. Deinde, quia sacerdos potius videtur obligatus suae salutis consulere, integram faciens confessionem, quam famae penitenti secretum seruando.

Sed haec limitatio, ut omnino improbabilis, reicienda est, sicuti multis relatis reicit Valsq. de penit. quest. 43. art. 4. dub. 4. Suar. disput. 33. sect. 1. num. 18. Gutier. canon. quest. libr. 1. cap. 11. n. 49. & 50. Fagund. de secundo Eccles. praecip. lib. 6. cap. 1. nu. 7. & 9. Coninch. disput. 9. dub. 1. num. 21. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. num. 13. Nam esto, obligatio sigilli in gratiam penitentium statuta sit, cedit tamen maxime in ipsius sacramenti bonum, si omnes sciant, in nullo casu, absque penitentis licentia, violari posse: quippe eius vsus facilius, & suauior redditur.

5. Alij, quorum meminit Couar. 2. part. decret. cap. 8. §. 11. num. 9. excipiunt casum, quo penitens mortuus sit, & illius confessionis reuelatio necessaria sit ad impediendum graue malum. Sed, ut recte ipse Couar. notat, hi Doctores audiendi non sunt, vt potest consuetudini Ecclesiae, & communi sententiae aduersantes. Etenim fama aequae in vita, ac post mortem penitentibus necessaria est, aequaeque deterrerentur homines ab vsu Confessionis, si scirent post eorum mortem peccata ad impediendum damnum reuelari posse.

6. Quocirca solum hac exceptio admittenda est, scilicet, ex licentia, & facultate penitentis. Nam, cum in gratia ipsius hoc

intentione caruit absoluendi penitentem, vel oblitus est illum absolueri; si penitens ab eius conspectu non recessit, credo, recta intentione posse, & debere absolueri, tamen si penitens nihil de absolutione secundo data cogitauerit: quia penitens confessionem fecit animo recipiendi veram absolutionem, in qua voluntate censendus est perseverare, quouique illam recipiat. Sic Egid. de Coninch. disp. 8. dub. 17. artic. 9. num. 142. Bonac. disp. 5. q. 7. punct. 6. n. 2. Quod si penitens a conspectu Sacerdotis recessit pro aliquo tempore, ob cuius causam timeri potest, nouo peccato se maculasse, nullatenus ei non praeuonito, et si praesenti, noua absolutione concedenda est ob periculum irritandi sacramentum, & conferendi absolutionem indisposito: sed monitus penitens de defectu commissio, si in eadem contritione & voluntate excipiendi absolutionem affirmat persistere, ei concedi debet: quia ea significatio est quaedam repetita confessio, ob quam absolutione dignus existit.

4. Fere idem est dicendum, si absolutio nulla fuit ob defectum iurisdictionis in reseruata, vel in omnia peccata confessarum tamen ob huiusmodi defectum absolutio nulla est, si ex parte penitentis legitima adest dispositio. Etenim vt ex supradictis constat, satis probabile est, penitentem bona fide peccata aliqua venialia simul cum mortalibus simpliciter sacerdoti confitentem, sacramentum recipere, & vere absolutionem manere directam a venialibus, indirecte ab aliis: ac proinde eum obligatione detecto errore illa fatendi, sicuti docuit Sanch. l. 3. sum. c. 9. n. 35. Laym. l. 5. sum. tract. 6. c. 10. n. 16. vers. Ad extremum. Sed concessio, absolutionem esse nullam, vel saltem esse nullam quoad reseruata, vt necessario fatendum est; debet Confessarius, si absque graui incommodo possit, monere penitentem de defectu, vt obligationi satisfaciendi satisfaciatur: forte enim ob non receptam absolutionem condemnabitur. Sic Nauar. c. 26. n. 14. Coninch. disp. 8. de penit. dub. 17. n. 143. Suar. disp. 33. sect. 6. n. 6. Henric. l. 4. c. 12. n. 5. Bonac. disp. 5. q. 7. pun. 6. n. 3. Si Confessarius facultatem absoluendi a reseruatis obtinuit, facillimo negotio potest defectum absolutionis reparare, procurans, vt penitens iterum sibi confiteatur: quod vno verbo praestare potest, si de omnibus peccatis in ea confessione manifestatis se generaliter acculet, modo confessarius illorum, saltem in genere, memor sit, & specialiter recenscat, si quo post illam confessionem commisit, sicuti notarunt Coninch. Suar. Bonac. loc. alleg.

5. Denique ex parte Confessarii esse potest defectus, si docuit penitentem errore aliquem, scilicet, valere matrimonium, cum inualidum sit non esse obligatum restituere, cum ad id teneatur; & similia. Quibus in euentibus certum est apud omnes Doctores, Confessarium malitiose procedentem, siue Parochus sit, siue delegatus, obligatum esse ex charitate, & iustitia errorem purgare: quia fuit causa malitiosa illius: quo casu, si consuluit non restituere, ipse obligatur creditori satisfacere. Si vero ex ignorantia inuincibili docuit errorem; adhuc obligatur ex charitate, si absque graui incommodo potest. Quia lex charitatis exigit, damnum proximi, quoad fieri possit, reparare. Est autem graue damnum penitenti factum ex illa iniqua doctrina, quippe ob illam est constitutus in statu de se malo, & quasi impotens redditus ab eo desistendi. Ergo, &c. Ex iustitia vero Parochus obligatur, quia ei ex officio competit sibi subditos ab erroribus liberare, & veritatis doctrinam docere, non tamen ex hac obligatione creditori debet satisfacere: quia non est obligatio comparatione creditoris sed penitentis.

6. Quod si penitentem obligatum restituere culpabiliter omisit monere, ob quam omissionem non restituit, probabilius censet, si Confessarius delegatus est sola lege charitatis teneri ad monitionem faciendam, quia solum contra religionem, debitamque sacramenti administrationem deliquit: at si Parochus est, lege iustitiae teneris, quia peccasti contra debitum tui officij, ex vi cuius astringeris subditos a peccatis & erroribus liberare, & in viam veritatis dirigere. Non tamen teneris creditori restituere: quia obligatio Parochi non est comparatione creditoris; sed penitentis, & subditi, sicuti in praesenti notat Suar. disput. 32. sect. 6. n. 9. Valsq. de penit. quest. 93. art. 7. dub. 8. Coninch. disp. 8. dub. 17. concl. 9. circa finem. Quoties autem penitentem monere debes de defectu in confessione commissos, expedit, vt ab eo licentiam exposcules, ne videaris sigillum violare, vt docet Egid. de Coninch. disp. 8. dub. 17. in fine. Dixi, ne videaris, quia probabile est, te non esse censendum sigilli violatorem, cum hac monitio ad perficiendum sacramentum antea factum dirigitur, & quasi pars illius sit. Vide etiam renuente penitente sicuti potest. Suarez disp. 33. sect. 5. n. 3. Laym. l. 5. sum. tract. 6. c. 14. n. 15.

Ad extremum, ob nullam huius sacramenti iniquam administrationem, est aliqua poena ipso iure impoita; sed arbitrio Iudicis pro qualitate criminis ferri debet, vt bene notauit Suar. 4. disp. 32. sect. 7.

hoc præceptum impostum sit, expediatur eius consensu cessare. Hac enim via nulla fit penitenti iniuria: sed potius commodum, cum iuxta eius voluntatem secreti obligatio metiatur: nec sacramenti reverentia læditur, cum omnes sciant, solum ex voluntate penitentis loqui faceret: posse de peccatis in confessione audiri. Sic S. Thom. in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 2. & in supplem. quæst. 10. art. 4. Adian. in 4. de confess. vbi de sigillo, §. Sed probabilius. Nauarr. sum. cap. 8. nu. 2. Valq. disp. 97. art. 4. dub. 5. Suar. disp. 33. sect. 5. nu. 6. Sanch. lib. 6. moral. cap. 18. num. 43. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. à num. 14. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. nu. 14. Bonac. disp. 5. quæst. 6. sect. 5. punct. 4. à nu. 9. contra Scotum in 4. dist. 21. quæst. 2. §. Ad argum. Durand. quæst. 4. art. 3. Maior. quæst. 3. argum. 3. Alens. p. 4. quæst. 78. membr. 2. art. 3. existimantes, cuiuslibet particularis licentiam insufficientem esse, sicuti non sufficit, vt Clericus ad faculare iudicium trahatur, sed est longè diuersa ratio. Nam, vt rectè Coninch. disp. 9. dub. 1. num. 22. hoc præceptum in gratiam priuatoorum latum est: at priuilegium Clericorum non in illorum gratiam, sed in gratiam, & reuerentiam Ecclesiastici Ordinis, & status concessum est.

7. Hæc tamen licentia debet esse expressa, & formalis, nec sufficit præsumpta: & merito, ne aliquando contra voluntatem penitentis eius confessio reueleretur: quod sine dubio sapè contingeret, putans Confessarius gratiam esse penitentiam reuelationem, cum tamen ingratia sit. Atque ita docent Nauarr. in cap. Sacerdos. de penitent. dist. 6. num. 151. Couaruu. 2. p. decretal. cap. 8. num. 11. Suar. de penitent. disp. 33. sect. 5. nu. 14. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. c. 1. num. 14. Laymann. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. nu. 14. Coninch. disp. 9. de penitent. dub. 1. n. 23. contra Altiſidorem. lib. 4. tract. 6. cap. 3. q. 7.

8. Deinde debet esse spontanea, & libera. Nam vi, dolo, & metu extorta censenda est, ac si concessa non esset, tum ob reuerentiam sacramenti, tum ne foueantur iniuriæ, tum vt penitens securus sit de secreto. Atque ita docent Nauarr. dicto cap. Sacerdos. num. 158. & in sum. cap. 8. num. 15. Suar. sect. 5. n. 14. Fagund. cap. 1. num. 20. Grassi lib. 1. decif. cap. 23. num. 15. Quod si officias: Sapè penitens obligatur peccatum suum aperire ad impediendum damnum innocenti: poterit ergo tunc à Confessario cogi, vt licentiam concedat. Respondet, nullatenus hanc coactionem esse permittendam. Nam, si hæc obligatio penitenti incumbit, antequam ei absolutio concedas, negare vique debes absolutionem, si firmiter non proponat obligationi satis facere: si verò post datam absolutionem ea obligatio noscatur, petita licentia monendus est penitens, & rogandus, vt concedat: si tenuit, dissimulandum est: prætat enim sigilli inuolabilis obseruatio cuiuscunque damno, quod violatione sigilli vitari poterat. Fgidius de Coninch. disp. 9. dub. 1. num. 24. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 14. num. 14.

9. Præterea semel concessa licentia reuocari ad libitum potest: quia eius vsus pendet ex voluntate concedentis. Vnde non licet Sacerdoti, neque in personis, neque in tempore, neque in aliqua circumstantia excedere modum in licentia præscriptum, vt bene notauit Nauarr. dicto cap. Sacerdos. num. 127. & 154. Henric. lib. 6. de penit. cap. 23. num. 2. Suar. de penit. disp. 33. sect. 5. num. 7. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. num. 18. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 14. n. 15.

10. Sed qualiter hæc licentia concedi debet, ne sacerdos violator sigilli præsumatur? Aldret. lib. 2. de religioſa discipl. c. 19. §. 1. n. 6. affirmat in scriptis concedi debere: aliàs accusatus sacerdos de violatione sigilli non valet se defendere. Pa-teor, in casu graui hoc expedire: sed plerumque nec necessarium est, neque expediens. Et quidem ad valorem licentiæ conueniunt omnes, scripturam necessariam non esse, sed verbo renus concedi posse. Ad defensionem item sacerdotis accusati scriptura non requiritur: solius enim sacerdotis testimonio asserentis sibi à penitente concessam esse licentiã, creditur, & penitenti incumbit onus probandi contrariũ, vt rectè docuit Decius cap. 1. de exceptionib. n. 27. Lopus alleg. 94. Capua lib. 1. decif. c. 23. n. 16. Henric. lib. 6. de penit. cap. 19. nu. 10. Quod difficillimè facere potest, cum hæc confessio secreta omnino esse solet: ex alia parte non expedit regulariter in scriptis licentiã à penitente expostulare: quia ei onerosum esset, & periculo publicationis maioris expostum, vt bene notauit Suar. disp. 33. sect. 3. n. 14. Capua lib. 1. decif. cap. 23. n. 15. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. n. 23.

11. Quod si sacerdos, vt ab accusatione violati sigilli se defendat, asserat, aliunde quàm ex confessione rem agnouisse, tenetur exceptionem probare, cuiusque probationi statum est, tamen si accusator contrarium probauerit, tum ne præsumatur delictum præcipue in Iudice; tum ob reuerentiam sacramenti, ne censeatur offensum violatione sigilli. Atque ita docent Suar. sect. 8. n. vlt. Mascard. de prob. concl. 1286. Aldret. lib. 2. de relig. disp. 8. n. 7. Ant. Gabr. in de restit. concl. 2. n. 28. Sacerdoti autem accusato de violatione sigilli nullo modo expedit deſistere à via se defendendi, quod ex licentia penitentis factum sit: quippe est via securior, cum in aduersarium transferatur onus probandi contrarium, quod vix facere potest.

Hoc tamen credendum intelligendum esse, quando reuelatio sigilli in bonum penitentis, vel alterius cessit absque læsione honoris, & famæ. Nam, si reuelatio sigilli in damnum penitentis, vel alterius cessit; Confessario incumbit onus probandi ex licentia penitentis factum esse: quippe præsumi non potest penitens voluisse, quod sibi nocuum erat, vt optime notat Bernard. Diaz præct. cap. 109. Suar. disp. 33. sect. vlt. n. 4. Verum, si licentiam fuisse concessam probare non poteris, & electa via, quod aliunde quàm ex noticia confessionis peccatum reuelatum agnouerit, si probationi succumbat, non penitens ordinaria, sed arbitraria puniendus est, vt docuerunt Nauarr. in dicto cap. Sacerdos. n. 163. Farinac. præct. quæst. 51. à n. 95. Menoch. lib. 1. de præsumpt. q. 89. n. 26. Suarez de penitent. disp. 33. sect. 8. in fine. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. c. 1. circa finem. n. 24.

12. Qualitas obligationis seruandi sigilli ita grauis est, vt leuitatem materiæ non admittat. Nam esto verum sit, quod reuelatur, & penitenti non nocet, sacramentum ipsum, in cuius reuerentiam sigillum præcipitur, grauisimè offenditur cuius iurisdictionem peccati manifestatione, sicuti ex communi sententia docent Nauarr. cap. Sacerdos. n. 39. Suar. disp. 33. sect. 1. n. 32. & sect. 3. n. 2. Henric. lib. 6. c. 19. n. 3. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 24. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. punct. 1. circa finem. aduersus Ledefm. 2. p. 4. q. 11. art. 1. cap. 5. asserentem, reuelationem venialis peccati leue peccatum esse.

13. Penæ violentibus sigillum nullæ sunt ipso iure impostæ. Nam penæ depositionis, & perpetua in Monasterium detrusio, quæm fit mentio in cap. Sacerdos de penit. disp. 6. & cap. Omnis versus ius de penit. & remissionis, non ipso iure lætæ sunt, vbi serendæ.

14. Iudex huius delicti non est sanctæ inquisitionis tribunal, nisi delictum hæresi mixtum fuerit: sed est prælati Ecclesiastici, cui accusatus sacerdos subicitur, vt relato Molfesio tract. 7. cap. 23. à num. 68. notauit Bonac. disp. 5. quæst. 6. sect. 5. punct. 1. in fine.

§. II.

Ex qua confessione, & ad quæ sacrum sigillum extendatur.

1. Obligatio sigilli ex confessione facta sacerdoti, saltem existimato, animo, & intentione recipiendi absolutionem nascitur.
2. Si alia intentione accedat penitens, non obligatur sacro sigillo.
3. Extenditur obligatio ad peccata in confessione audita, & quatenus ibi cognita sunt.
4. Expenduntur in particulari, quæ cadunt sub sigillum.
5. Complicis peccatum, aliisque circumstantias, quæ non sunt materia confessionis, licet pro declaratione materiæ dictæ sint, aliqui censent sub sigillo comprehendendi.
6. Verius est oppositum.

1. Obligatio sigilli seruandi solum nascitur ex confessione facta sacerdoti, saltem existimato, intentione recipiendi absolutionem. Quia est confessio homini facta, quatenus Iudex est in hoc sacramentali foro. Atque ita docet D. Thomas communiter receptus in 4. dist. 21. qu. 1. Dixi. Sacerdoti: quia ex confessione facta laico, vel Clerico inferiori sic cognito, hæc obligatio nasci non potest: quia non fit iudici à Christo designato, & bene notantur Suar. disp. 33. sect. 2. num. 2. Valq. quæst. 93. art. 4. dub. 2. nu. 6. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 4. & 5. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. Dixi, existimato: quia salte ex intentione penitentis confessio sacramentalis est: quod videtur sufficiens, vt sigilli confessionem inducat, sicuti docuit Scotus in 4. dist. 17. q. 1. & dist. 18. qu. 4. art. 5. concl. 5. Suar. sect. 2. num. 5. Valq. alios referens num. 4. Layman. lib. 5. sum. tr. 6. cap. 14. n. 16. vers. Inter. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 8. Bonac. disp. 5. de penit. q. 6. sect. 5. punct. 2. n. 2. Quod à fortiori procedit, si confessio facta fuerit sacerdoti iurisdictione carenti, vt notant prædicti Doctores. Dixi, intentione recipiendi absolutionem: tamen si de facto ob indispositionem non receperit: quia esse absolutionis indispositum non impedit obligationem sigilli, ex omnium sententia, teste Suarez de præsumpt. 33. sect. 2. num. 8. eò quod non impedit intentionem recipiendi absolutionem, si capax extiterit: sin minus exhortationibus disponatur, vt dignus absolutione fiat.

2. Verum, si alia intentione, quàm recipiendi absolutionem sacerdoti peccatum fateris, tamen inde obligatio secreti naturalis oritur non tamen sacrilegij: quia ea confessio, etiam ex intentione penitentis, non est sacramentalis, cum ad sacramentum conficiendum non dirigatur. Vnde, si gratia solum petendi confisij ad sacerdotem accesseris, petierisq; vt sub sigillo confessionis dicenda recipiat, non obinde ipse sigillo obligatur. Sic post alios antiquiores, quos refert Nauarr. sum. cap. 18. num. 53. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 13. num. 6. Suarez disp. 33. sect. 2. num. 7. Valq. quæst. 93. art. 4. dub. 2. in fine. Layman. lib. 5.